

[О. Я. Пушкаренко](#)

Сиволап Юрій Михайлович

СИВОЛАП Юрій Михайлович (18. 11. 1939, Дніпропетровськ, нині Дніпро — 09. 08. 2014, Одеса) — вчений-селекціонер. Доктор біологічних наук (1987), професор (1989), академік НААНУ (1999). Заслужений діяч науки і техніки України (2009). Закінчив Одеський сільськогосподарський інститут (1961). У 1961—63 працював в елітнонасінневому господарстві; від 1963 (з

перервою) — у Селекційно-генетичному інституті — Національному центрі насіннєзнавства та сортовивчення НААНУ: 1971—87 — завідувач лабораторії молекулярної біології, 1988—99 та 2012—14 — завідувач відділу молекулярної генетики; 1999—2011 — директор Південного біотехнологічного центру в рослинництві НААНУ (обидва — Одеса). Один із перших у СРСР та Україні розпочав дослідження ДНК сільськогосподарських рослин, зокрема у розкритті молекулярної організації, мінливості, специфічності геному рослин. 1971 організував одну з перших у СРСР лабораторій молекулярної біології. Брав участь у створенні всесоюзної програми «Геном рослин». 1999 організував Південний біотехнологічний центр у рослинництві НААНУ. Установа стала осередком розроблення сучасних ДНК-технологій та методів культури рослин *in vitro* для прискорення селекції важливих сільськогосподарських рослин. Під керівництвом С. в Україні впроваджено у біотехнологічні дослідження рослин сучасний метод полімеразної ланцюгової реакції, проведено пріоритетні дослідження генетичного поліморфізму та ДНК-ідентифікації сортів пшениці, ячменю, сої, винограду, хмелю, ліній кукурудзи й соняшнику. За участі С. створено гібриди кукурудзи Діалог, Діалог 300 та Полонез 251, сорти пшениці озимої м'якої Знахідка одеська та Сирена

одеська.

Основні праці

Некоторые особенности молекулярной структуры геномов растений // Молекулярная биология. 1977. Т. 11, № 4; Геном растений и проблемы генной инженерии // С.-х. биология. 1984. № 5; Геном растений. К., 1988; Геном растений и его улучшение. К., 1994; Использование ПЦР-анализа в генетико-селекционных исследованиях. К., 1998; Ідентифікація і маркування геному соняшнику // Вісник аграрної науки. 2010. № 11 (співавт.); Аллельные варианты гена *bam1* ячменя в восточноевропейской и центральноазиатской зонах // Цитология и генетика. 2015. Т. 49, № 2 (співавт.).

Рекомендована література

1. Академік Юрій Михайлович Сиволап: До 70-річчя від дня народження // Вісн. Укр. т-ва генетиків і селекціонерів. 2009. Т. 7, № 2;
2. Юрій Михайлович Сиволап (18. 11. 1939 — 09. 08. 2014) // Там само. 2014. Т. 12, № 2;
3. Волкова Н. Е. Юрій Михайлович Сиволап: людина, науковець, вчитель // Зб. наук. пр. Селекц.-генет. ін-ту — Нац. центру насіннєзнавства та сортовивчення. 2015. Вип. 25.

Бібліографічний опис:

Сиволап Юрій Михайлович / О. Я. Пушкаренко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-889938>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).